

Některé nekalé živly znovu a znovu rozšiřují vy-
lhané zprávy o bídných sociálních poměrech
v Československu, které prý jsou namnoze hor-
ší, než tomu bylo za vlády rakouské monarchie.
Prohlašujeme proto, že takové řeči se nezaklá-
dají na pravdě a jsou neslučitelné s naším ná-
rodním a vlasteneckým citěním.

(**Národní politika** 26.5.1928)

Půjde-li vše dobře, zhroutlí se českým soudcům
v blízké době jedna ze základních jistot, s níž
dosud pracovali. Zákon už nebude nade vše. Při
posuzování konkrétního případu prozkoumá
soudce nejen doslovné znění paragrafů, ale také
přihlédne k tomu, zda jeho rozsudek je dostateč-
ně spravedlivý. Trend, který se v evropském
soudnictví prosazuje vlastně už desítky let, začí-
ná být zvolna patrný také v českých zemích.

(**MF Dnes** 1.2.2000)

DNES SE ZAS MÁ EXISTENCE

trefila do černého
dostal jsem plný zásah...
no dobře, ty stará krávo
trefila ses, růže je tvoje
ale řekni mi, co je to za umění
trefit se (a třeba i bez náboje)
když na téhle blbě střelnici
jiný terč, kromě mé duše, není?

(*K.H.Krčhovsky*. 1997)

... Žít. Aspoň chvíli žít!!!

(*Lev Blatný*. 1928)

Práva k provozování tohoto díla zastupuje Občanské sdruže-
ní DILIA, divadelní a literární agentura.

Program vydalo Divadelní studio D3 Karlovy Vary ke své
98.premiére. Textová část Petra Kohutová, výtvarné zpraco-
vání Jiří Hnilička.

**Tato inscenace byla nastudována za finanční podpory
Úřadu města Karlovy Vary.**

SMRT

Lev Blatný - Gerik Císař

na prodej

98.premiéra

Divadelního studia D3 Karlovy Vary

Lev Blatný - Gerik Císař

Smrt na prodej

- banální tragifraška -

režie: Anna Ratajská

výprava: Jiří Hnilička

hudba: Marek Štifter a skupina Aeroplán

dramaturgie: Petra Kohutová j.h.

Osoby a obsazení

Kamelot

Petr Richter

Klára

Lilia Lazutkina

Pasák

Martin Vančura j.h.

Haldáková

Marcela Hlávková

Skleňáková

Jiřina Postlová

Komisař

Jiří Hnilička

Doktorka

Jarka Weinlichová

Zuzana

Kateřina Panochová j.h.

Korčák

Jaroslav Weinlich

Jindřich

Viktor Braunreiter j.h.

Rach

Ladislav Fíman

Nápověda

Helena Ondráčková

Technika

Petr Johanovský

Vlastimil Ondráček

**Premiéra v pátek 25.2.2000 v 19.30 hod.
v divadélku Kapsa v Karlových Varech**

Lev Blatný (1894-1930) - brněnský dramatik kdysi zvučného, dnes málo známého jména, patřil ve dvacátých létech k nejvýznamnějším propagátorům expresionismu u nás. Expresionismus byl ve své době zoufalou revoltou měšťáka proti měšťáctví - odtud bezvýchodnost začarovaného kruhu, z něhož jediná úniková cesta vede přes trpkou grotesku a škleb. Proto i když v díle Lva Blatného zaznívá soudobý expresionismus notou vpravdě osobitou, jsou to ne náhodou právě Strindberg, Wedekind a Sternheim, jejichž duch jako by na nás čas od času zavanul z Blatného dramatu. Jmenujme z nich alespoň tíživou a poněkud vleklou prvotinu "Tři" (1920), expresionistický výstřelek par excellence "Kokokodák" (1922), dále "Vystěhovalce" (1923), "Říši míru" (1927) a konečně "Smrt na prodej" z roku 1929, poslední a v mnohém výjimečnou tragédií předčasně zesnulého autora.

(Gerik Císař)

Režisér představení měl by si jasně uvědomit, že anekdotická a krajně nepravděpodobná zápletka s provazem se za žádnou cenu nesmí stát úhelným kamenem inscenace, ale měl by místo toho usilovat doslova o scénickou exhibici děsivé bídy, té bídy, která vsutku není holou smyšlenkou a která je s to i z té nejnesmyslnější možnosti výdělku učinit (ovšem jen pro některé postavy, ne pro diváka) vábnou bludičku budoucího bohatství. Tak se stane, že na pozadí primitivního příběhu (a buď si třeba tato primitivita v režijní koncepci podtržena) vystupuje zřetelný obraz té nevábné doby, která je sice již minulostí, ale dosud se nestala historií.

(Gerik Císař)

Podle názoru Herberta Reada je **expresionismus** "jeden ze základních způsobů vnímání světa kolem nás". V realismu sedí herci na židličkách vedle sebe a povídají si o počasí - v expresionismu na nich stojí a vykřikují pravdu o světě. Ze všech dramatických směrů tohoto století žádný nebyl přizpůsobivější a proměnlivější, ale jeden prvek mají společný všechny expresionistické hry - přísný antirealismus. Expresionismus se poprvé objevil jako odnož novoromantismu, ale vyvinul se v tvrdě racionalistický, dialektický druh zachycení skutečnosti. Ve svých základních principech je pevným poutem síly a životnosti příběhu svázán s takovými velikány moderního dramatu, jako jsou Strindberg a O'Neill, Brecht a O'Casey.

Poprvé se tento termín objevil v souvislosti s malířstvím. Tvrdí se, že jej vymyslel francouzský malíř Julien-Auguste Hervé r.1901, ale John Willet jej používal o celé půlstoletí dříve. Na přelomu století toto slovo rozlišovalo rané impresionistické malíře a energický individualismus Van Gogha a Matisse, kteří jako jediní odmítali zobrazovat přesně to, co vidí, a chtěli, jak řekl Van Gogh, "vyjádřit plně sebe". Kde impresionisté zkoušeli malovat vnější skutečnost, expresionisté trvali na vyjádření své osobnostní zkušenosti, své vnitřní myšlenky nebo pohledu na to, co vidí. Expresionisté shodně odmítali realismus jako umění pouhé nápodoby: nezajímala je objektivní realita a odmítali se věnovat vnějším detailům. Malířský expresionismus nevytvořil žádnou estetickou filozofii jako literární naturalismus nebo symbolismus. Nový expresionista měl vzdorně subjektivní, často excentrický, ale ve své vášnivosti důstojný názor na svět, jež maloval. Na divadle je subjektivita obecně obvykle kriticky napadána, a pokud je příliš niteraná, rozum ji nepřijme vůbec.

(J.L.Styan: *Moderní drama v teorii a praxi*)